

DONATO
CARRISI

DŮM SVĚTEL

THRILLER

DŮM
SVĚTEL

Copyright © 2022 by Donato Carrisi

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Sára Rodová, 2025

Cover © Martin Kopecký, 2025

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2025

ISBN 978-80-277-6797-7 (pdf)

DONATO
CARRISI

DŮM
SVĚTEL

přeložila Sára Rodová

VENDETA

*Věnováno mojí mamince,
která mě tím, že mi vyprávěla,
naučila vyprávět.*

Pravidla *hry na voskové panáčky* neboli *hry na voskáče* neboli *hry, kterou někdo vodskáče*:

1. Voskový panáček pronásleduje přeživší.
2. Z toho, koho se dotkne, se také stane voskový panáček a začne pronásledovat přeživší.
3. Voskoví panáčci nesmějí mluvit. Můžou jenom pískat.
4. Hra končí, když poslední přeživší řekne slovo „Arimo“.
5. Pokud poslední přeživší neřekne „Arimo“, hra neskončí už nikdy.

ARIMO

Pietro Gerber zemřel první pondělí v červenci kolem půl jedenácté jednoho teplého letního dopoledne.

Nicméně v konečném zúčtování jeho života bude ta událost představovat jen drobnou epizodku. Časem se zredukuje na prchavou konzistenci historky, kterou je třeba zkatalogizovat v paměti spolu s řadou dalších. Bylo dokonce chybné nazývat ji „vzpomínkou“, jelikož Pietro Gerber si z toho okamžiku nebude pamatovat skoro nic.

Pouze detaily, jež té osudné události předcházely.

Světlefiarový pokoj v prvním patře vily v Portu Ercole. Vůni levandule. Ustlanou postel. Okno otevřené do zahrady, s krajkovými záclonami, které se vznášely směrem k blankytnému nebi jako duchové. To zvláštní naříkání, jež vydávaly jeho sešlapané tenisky na terakotových dlaždicích, zatímco se utíkal schovat na balkon a v patách měl hordu svých vrstevníků, odhodlaných ho chytit a ukončit hru. Pot, který mu crčel z vlasů na rozpálené tváře, když probíhal pokojem. Slanou chuť kapiček, co se mu dostávaly do pusy. Těžký dech a nevědomý úsměv, který mu zářil na tváři, kdykoli se na okamžik otočil, aby se podíval na své pronásledovatele. Šortky. Vybledlé tričko s obrázkem Pikachu. Strupy na kolenou: pozůstatky

četných pádů z kola. Opálenou pokožku. Vůni rozmarýnu skrývající se v letním ovzduší.

Bezstarostnost svých jedenácti let, tří měsíců, šestnácti dnů, deseti hodin, dvaceti devíti minut a několika vteřin.

Paže natažené ke kovanému zábradlí, které – jak předpokládá – bude mít za úkol ho zabrzdit. Mříž, jež ve chvíli, kdy se o ni Pietro celým tělem opře, tuto povinnost zdánlivě splní, jenže pak se nečekaně zavlíní, jako by byla z gumy. Vzbouří se proti nehybnosti, k níž byla celá desetiletí přinucena, nesmyslně se vytrhne ze zdi starého domu a vydá se na cestu do neznáma, jako by si snad myslela, že může popřít gravitační sílu, a dokonce vzlétnout. Ten kovový relikv, který ho celou vahou táhne do propasti, zatímco on ho stále křečovitě svírá. Dětský úsměv, který mu pohasíná na tváři, zatímco se společně řítí do prázdna. Oči, které se plní hrůzou, když vidí, jak se rychle přibližuje bílý štěrka na zahradě. A srážku se zemí, kterou si člověk představuje jako ohlušující explozi, a přitom je to jen zlověstný, jasný zvuk něčeho, co se láme, a po něm přichází tma.

A přitom pokud se vrátíme zpátky v čase, ten letní den roku 1997 začal pro malého Pietra tím nejlepším možným způsobem.

K moři přijel jeho bratranec Maurizio a připojil se k němu, jeho otci a hospodyni Adele, která se o ně starala. Pietro přišel o matku, když mu ještě nebyly ani dva roky, a jeho otec se už znovu neoženil. Byl jedináček, takže Maurizio, kterému v rodině všichni odjakživa říkali Iscio, byl pro něj něco jako bratr, ačkoli byli v podstatě stejně staří.

Toho roku, nedlouho potom, co skončila škola, poslali bratrance jeho rodiče do Porta Ercole, aby tam strávil celé

léto. Jakmile se to Pietro dozvěděl, začal se strašně těšit: celé dva měsíce s Isciem, od července do září. Nemohl tomu uvěřit, bylo by fantastické, kdyby se Iscio přidal k jejich partě.

V tom aglomerátu letních sídel hned u výběžku, odkud byl výhled na městečko i na moře, se pravidelně, generaci za generací, střídaly bandy dětí. K předání štafety mezi jednotlivými partami docházelo víceméně s nástupem puberty, kdy lidé obvykle ztrácejí zájem o jisté aktivity spojené s dětstvím a ti nejstarší raději tráví čas na pláži nebo se scházejí na náměstíčku, aby si dali zmrzlinu v kavárně Roma, anebo večer před klubem King's, než si půjdou zatančit na diskotéku Le Streghe.

Iscio se připojil k malé skupince vrstevníků, která v té oblasti už od začátku devadesátých let o prázdninách přebírala kontrolu. Kromě Pietra a jeho bratrance ji tvořilo jen dalších šest členů, kteří pocházeli z různých částí Toskánska.

Vzhledem k tomu, že skoro všem bylo jedenáct let, vznášela se mezi nimi melancholická předtucha, že ony prázdniny roku 1997 budou nejspíš jedny z posledních – ne-li úplně poslední – prázdnin dětství. Z tohoto důvodu se už od začátku zdálo, jako by si předsevzali, že je prožijí naplno a vychutnají si veškeré možnosti, jež jim jejich dětský status nabízí, zkrátka že si dovolí věci, které si už víckrát dovolit nebudou moci. V září se před návratem do svých domovských měst rozloučí jako vždycky a domluví se, že se příští červenec zase sejdou. Jenže až do Porta Ercole přijedou příště, namísto starých kamarádů tam najdou cizince. Přátelství zkoušku času bezesporu ustojí, nicméně i pouhá myšlenka na to, že by se věnovali určitým činnostem, v nich vyvolá stud.

Ale zatím to mohli pustit z hlavy a dosyta se vyřádit.

Partu tvořila Deborah ze Sieny, jediná holka, ačkoli ostatní nikdy nepřikládali pohlaví příliš velkou váhu. K tomu mělo dojít teprve následujícího léta, až je dospívající Deborah bude přivádět do rozpaků tím, že v sobě díky ní objeví nečekané pudy.

Ettore pocházel z Fiesole a měl ve zvyku vrhat se na kole z prudkých kopců a teprve na poslední chvíli zabrzdit nohama.

Carletto byl nejméně přítomným členem party, protože jeho matka ho dokonce i o prázdninách nutila se dlouho učit. Po zbytek roku bydlel v Grossetu, nosil brýle a vždycky našel způsob, jak si ublížit.

Giovanni z Empoli řečený „Giovannone“ měl neustále hlad, nosil stejnou velikost oblečení jako jeho šestnáctiletý bratr a byl proslulý tím, že do vody skákal „kufry“.

Dante pocházel z Luccy a byl posedlý ničením věcí. Tvrdil, že chce vidět, jak vypadají uvnitř.

Pak tam byl Pietro Zanussi, kterému kvůli tomu, že měl stejné křestní jméno jako Pietro Gerber, všichni odjakživa říkali jménem i příjmením. Bylo mu třináct a byl mazákem party. Vinou probíhající hormonální proměny se už od předešlého roku od skupiny postupně odpojoval a sbližoval se se staršími dětmi. V létě roku 1997 jeho místo zaujal mladší bratr, i když zrovna oslavil teprve páté narozeniny.

Zeno Zanussi se stal členem party ne proto, že by na to měl dědičné právo nebo že by prokázal, že je na svůj věk mnohem vyspělejší, nýbrž proto, že to rozhodla Deborah, která ho považovala za svého chráněnce.

Zeno byl vášnivým fanouškem fotbalové Fiorentiny a pořád – s výjimkou chvil, kdy ho jeho matka přinutila ho sundat, aby ho mohla vyprat – nosil fialový dres s číslem 9 patřící jeho idolu Gabrielu Batistutovi, podle kterého získal přezdívku „Batigol“.

Během prázdnin v Argentariu se dětem stávalo cosi zá-
zračného: zapomínaly na existenci televize, videoher
a všech koníčků, které byly typické pro odpoledne strá-
vená doma ve městě, a kupodivu se věnovaly týmž věcem,
jimiž se v jejich věku bavili jejich rodiče.

Pietro, Iscio a partička kamarádů z Porta Ercole trávili
hodiny mezi východem a západem slunce skákáním do
moře z Triangola, jízdou na kole z kopce po pěšinách,
vodními bitvami, chytáním krabů a nekonečnými zápasy
v kopané na pláži pod horoucím sluncem.

Ale jedna hra se mezi ty takříkajíc „oficiální“ nikdy
nepočítala, přestože právě ji hráli nejčastěji. Sloužila k vy-
plnění pauz mezi jednotlivými aktivitami, když čekali, než
někoho napadne nová kratochvíle, na níž by se všichni
shodli. Jejím nevyřčeným cílem bylo zabránit, aby se hlu-
chých míst zmocnila nuda.

Nuda je úhlavním nepřítelem dětských prázdnin.

Číhá v úkrytu a čeká, až kolem propluje nějaký mrak,
který byt' na jediný okamžik zatáhne oblohu, nebo až zre-
zivělý hřebík proděraví duši kola nebo až míč unesou moř-
ské vlny, protože do něj někdo kopl s příliš velkou vervou.

Děti z Porta Ercole všech generací věděly, že nejúčín-
nějším prostředkem, jak si držet nudu od těla, je *hra na
voskové panáčky* nebo zkráceně *hra na voskáče*, z níž se
občas stávala *hra, kterou někdo vodskáče*.

Šlo o toskánskou verzi zábavy rozšířené v každém kou-
tě světa. Něco mezi hrou na honěnou a na schovávanou.
Jeden vybraný hráč – první voskový panáček – měl za úkol
najít ostatní – přeživší – a proměnit je ve voskové panáčky
jednoduše tím, že se jich dotkne. Nešťastníci, kteří tomu
neblahému osudu nedokázali uniknout, se od té chvíle
mohli účastnit lovu. Po celou dobu navíc nesměli mluvit,

a tím pádem se ani radit ohledně skrýší hráčů, které měli vyčmuchat.

Voskáči se totiž mohli dorozumívat jen pískáním.

Kdo to pravidlo porušil, do tří dnů umřel násilnou smrtí. A přestože tomu žádné dítě doopravdy nevěřilo, všechny si dávaly dobrý pozor, aby to nařízení dodržely.

Mezi dětmi z Porta Ercole se stále tradovala legenda o chlapečkovi z Pisy, který hru nestihl dohrát, protože mu skončily prázdniny, a tak se vrátil do města prokletý a od té doby, aby nezemřel krutou smrtí, se vyjadřoval jen pískáním.

Vítězem hry by teoreticky měl být poslední přeživší. Ale nestačilo ho chytit, musel také vyslovit jedno konkrétní slovo, aby voskáče zprostil povinnosti mlčet.

Arimo.

To byl záhadný termín obdařený obrovskou mocí, díky níž šlo protivníky vyčerpat a vysmát se jim.

Původ toho slova nikdo neznal ani nevěděl, co doopravdy znamená. Pravděpodobně se během let proměňovalo, jak přecházelo z úst do úst a z generace na generaci, až dokud neztratilo přesnou výslovnost a původní význam. Ale děti nezajímalo, co znamená. Stačilo vědět, že jeho vyslovením nepřátelství skončí. A jestliže poslední přeživší odmítal říct „Arimo“, obvykle ho kamarádi chytili a lechtali ho tak dlouho, dokud se nevzdal.

Jak tomu bývalo často, ani to první červencové pondělí, v den Pietrovy smrti, hru na voskáče nikdo nenavrhł. Občas to ani nebylo nutné. Stačilo, aby se jeden dotkl někoho jiného, a pronásledování začalo. Možná to byl právě Iscio, kdo udělal první krok. Honička začala na dvoře vily Gerberových, která měla výhled na lesnatý výběžek.

Pietro byl rád, že za ním Iscio konečně přijel k moři. Podle tetý se strýcem byl bratranec trochu smutný, protože mu na jaře umřel pudlík.

A tak měl Pietro za úkol se postarat, aby na Saturna zapomněl.

V následujících týdnech měli společně podnikat spoustu věcí. Některé letní zvyklosti se opakovaly už od jejich útlého dětství. Jako třeba když si v doupěti pod příkrývkou pozdě do noci četli komiksy ve světle baterky nebo když na půdě chytali pavouky, aby je chudince Adele schovali do šuplíků. Toho rána jim Pietrův otec slíbil výlet na člunu na ostrov Giglio, ke svačině měli dostat chleba se salámem a ledově vychlazenou coca-colu.

A tak aby Pietro s Isciem utloukli čas, než se nalodí, sešli se s ostatními kamarády z okolí, kteří přišli nově příchozího přivítat.

Ve skutečnosti se Pietrovi na voskáče moc hrát nechťelo. Možná měl nějakou předtuchu, možná byl jen trochu líný. Ale den byl tak průzračný a teplý, že nakonec nevykouval.

Nikoho by ani nenapadlo, že by v takový den mohl umřít. A už vůbec ne malého kluka.

Dneska chci být poslední přeživší, řekl si, zatímco ostatní už se honili. To já chci ovládat Arimo a přinutit je, aby mě pronásledovali, dokud je nebudou pálit plíce a nedostanou křeč do lýtek. A taky že udělal vše pro to, aby ho voskoví panácci, kteří byli čím dál početnější, nechytili.

Zahrada vily v Portu Ercole byla pro hru na voskáče jako stvořená: živé ploty a keře nabízely hráčům pořád nové skrýše. Ve skutečnosti se to místo hodilo jen pro tuhle hru, jelikož právě kvůli spleťtité vegetaci bylo nechvalně proslulé tím, že se zmocní každého míče, míčku či balonu a právoplatným vlastníkům už je nikdy nevrátí.

A tak mu děti, které se často vracely domů s prázdnýma rukama, začaly říkat „zahrada beznaděje“.

Každopádně, malý Pietro toho dne cítil, že má vítězství v kapse.

Schovával se na různých místech, ale pokaždé ho vyhmátli a on musel znovu utéct. Několikrát na sobě ucítil lehký dotek prstů jednoho ze svých kamarádů, které v těch vzrušených okamžicích skutečně působily jako slizké výrůstky z vosku. Ale pravděpodobně ten pocit vyvolal jen pohyb vzduchu, jelikož k polapení se nakonec nikdo nepřihlásil. V jednu chvíli, zatímco se choulil pod kamennou sedačkou v altánku, Pietro pochopil, že zůstal posledním přeživším, protože žádné jiné dítě už nemluvalo: v zahradě beznaděje zavládlo zlověstné ticho a voskáči na sebe pouze pískali.

Věděli, že už zbývá jen on, a hledali ho.

A tak Pietro pohlédl k domu a všiml si, že francouzské okno v kuchyni je pouze přivřené. Až do toho dne se nikdo neodvážil opustit prostor zahrady, hra na voskáče se vnitřku vily vždy vyhýbala. Ale možná nadešla chvíle to nepsané pravidlo porušit. To určitě nikdo nečeká, řekl si.

Chci, aby mě pronásledovali až do prvního patra. Chci vidět, jak se za mnou shlukují na strmém schodišti, drží se zábradlí s otevřenou pusou a oči jim lezou z důlků. Chci, aby se zhroutili na schody a samou námahou lapali po dechu.

A tak se rozhodl: vylezl z poslední skříše a začal křičet, aby na sebe upozornil. S řevem uháněl k velkému domu. Voskáči se vynořili ze všech stran a s ďábelskou jiskrou v oku řvali jako hladové šelmy. Zprvu je podle očekávání zastihl nepřipravené. Ale pak, jakmile vyrazili jeho směrem, okamžitě utvořili kompaktní šik.

On rychle proklouzl škvírou ve francouzském okně v kuchyni a div nevrazil do Adele, která samým překvapením

nejdříve pronikavě vyjekla a pak, bez ohledu na dobré vychování, ho počastovala nadávkou v toskánském dialektu. Pietro se omluvil, ale nemohl se zastavit. Schodiště bylo přímo před ním. Začal brát schody po dvou, v hrudi měl pocit, který znají jen děti: hrůzu mísící se s radostí. Poprvé se ohlédl přes rameno a ta scéna byla přesně taková, jak si ji představoval – pronásledovatelé se za ním belhali.

Ale Iscio, který v tu chvíli voskáčům velel, nevypadal, že by měl v úmyslu polevit.

Pietro nepomyslel na to, co udělá, jakmile doběhne nahoru. Původní nápad počítal s tím, že se nepřítelé vzdají na schodech. Teď byl nucený vymyslet něco jiného.

A vtom spatřil otevřené okno na konci světlefialového pokoje, který kdysi patřil jeho matce.

Pietro tam vstupoval jen zřídka. Přestože si na ni skoro vůbec nepamatoval, jelikož zemřela ještě předtím, než jeho dětská mysl dokázala tvořit dlouhodobé vzpomínky, ta ložnice na něj působila jakýmsi posvátným dojmem. Uvnitř se například nacházel toaletní stolek, na němž byla vystavená sbírka dámských parfémů. Spousta barevných flakonků elegantních tvarů, umístěných jeden vedle druhého v záhadném pořadí. Čas od času, tak, aby o tom otec nevěděl, se Pietro do světlefialového pokoje vplížil a k jedné z těch esencí si přičichl. Postupem let se spousta parfémů vypařila nebo ztratila vůni a ve skleněných nádobkách už zbývala jen kalná tekutina bez života. Nicméně Pietro dál umanutě hledal nějaké zdání, nějaký zbytek vůně, v naději, že spolu s ním se vynoří i malá vzpomínka na ženu, která ho přivedla na svět. Teď, zatímco v zápalu hry na voskáče mířil k balkonu a procházel kolem toaletního stolku, si všiml, že mezi skleněné flakonky pronikly sluneční paprsky a ony jako spousta malých hranolů házejí na stěny pokoje barevné odlesky.

Pohled na ten tajný zázrak mu dodal chvilkový pocit klidu.

Skoro hned na to ale zapomněl, protože jeho cílem teď bylo okno. Jakmile se z něj vykloní, okamžitě z plných plic zakřičí Arimo, aby se vyhnul zajetí a mučení lechtáním. Ten výkřik osvobodí voskové panáčky i jeho.

Jenže srážka s vratkým zábradlím z tepaného železa všechny jeho plány zmařila. Neměl pocit, že se řítí dolů. Bylo to, jako by ho svět zničehonic přestal držet a všechny hmotné věci se za jeho zády rychle vzdalovaly a odevzdaly ho do náruče prázdnoty.

Ticho a tma.

Když znovu otevřel oči, jen těžko popadal dech. Připadalo mu, jako by mu někdo násilím vpravil do krku hrst nahnílé hlíny. V oslepující sluneční záři poznal obličej ve voskáčů, které ho obklopovaly. Skláněly se nad ním, ruce opřené o kolena: pozorovaly ho, jako když se díváme na čerstvě přejetou ropuchu na asfaltu, ale aniž se odvažovaly přiblížit, a hlavně bez jediného slova. To ticho ho vyděsilo.

„Arimo,“ řekl slabým hláskem, jen aby je slyšel mluvit.

Z jejich úlevných úsměvů pochopil, že je ještě naživu. Pak se mu podařilo pohnout hlavou dost na to, aby uviděl svého otce, který klečel vedle něj na šterku. Tvář měl bledou leknutím. Ztěžka oddechoval, jako by bez přestávky uběhl spoustu kilometrů, a lil z něj pot. Ruce měl stále překřížené na jeho hrudníku a dál rytmicky tlačil na hrudní kost, jako píst.

Když si všiml, že syn nabyl vědomí, zastavil se. Byl vyčerpaný.

Co se stalo? Pietro si na ten pád sotva pamatoval. Pak ho zachvátila vlna bolesti, jako by se jeho tělo rozbilo na

tisíc kousků. Ucítil kovovou chuť krve, třeštila mu hlava a nedokázal pohnout pravou nohou.

Ale teplý letní vzduch mu znovu naplnil plíce.

Třebaže dospělí z jeho rodiny i ze sousedství mluvili o té nehodě jako o události, která se přihodila jemu, Pietro měl vždy dojem, že se jejich rozhovory týkají někoho jiného. Nebyl schopný zpracovat myšlenku na vlastní smrt, možná proto, že byl ještě dítě.

Jeho srdce se zastavilo asi na půl minuty.

To, že unikl nebezpečí, mu však nepřinášelo žádnou útěchu, vzhledem k tomu, že byl odsouzený strávit zbytek léta na lehátku s nohou v sádře. A pohled na to, jak se ostatní členové party baví, představoval nesnesitelný dodatečný trest.

Nejdříve byli kamarádi poměrně zvědaví, co se mu stalo, a pod záminkou, že se mu chtějí podepsat na sádku, za ním chodili a ptali se, co během těch vteřin cítil a jestli viděl onen svět nebo jestli potkal Ježíše, Panenku Marii, ďábla nebo třeba nějakého ducha.

Aby je nezklamal, zpočátku Pietro trochu mlžil. Ale pak se cítil nucený přiznat, že v té tmě, do níž se propadl, nebylo vůbec nic.

A tak zájem o jeho osobu brzy vyprchal a kamarádi se vrátili k mnohem nenáročnějším aktivitám, třeba k užívání si toho báječného daru, jež Bůh dětem dává: léta.

Ale jak se zdálo, na Pietra Bůh nebral pražádné ohledy, vzhledem k tomu, že by ho to nic nestálo, kdyby ho upoutal na lůžko třeba v měsících, kdy musel chodit do školy.

Bratranec Iscio se čas od času odtrhl od skupiny a zahrál si s ním karty nebo Cluedo, ale spíš ze soucitu než proto, že by se mu doopravdy chtělo. Pietro už měl té almužny dost, stejně jako toho, že ho příšerně svědí noha,

kterou si nemůže podrbat, a že musí zahanbeně prosit Adele, aby ho doprovodila na záchod.

Aby mu jeho otec, který každý den jezdil do Florencie za prací a zase se vracel k moři, pobyt na lůžku trochu zpříjemnil, přivezl mu z domova Nintendo. Ale ani Super Mario a Luigi, věrní společníci ze zimních odpolední, mu nedokázali zvednout náladu. Během pár týdnů přišel Pietro téměř o všechno opálení a už měl skoro stejnou barvu jako v lednu.

„Jak to dneska jde?“ ptal se ho otec každý den.

„Líp,“ odpovídal mu on, aniž vůbec věděl, jestli je to pravda.

Od chvíle, kdy hrozilo, že natáhne bačkory, se otcovo chování k němu změnilo. Kromě té vágní otázky, kterou mu den co den kladl, si ho navíc začal podivně prohlížet.

Pietro spouště vlastností svého otce nerozuměl. Vždy se k synovi choval poněkud odměřeně. Zato před ostatními byl jako vyměněný. Byl žoviální, přátelský. Hlavně k dětem. Otec byl dětský psycholog a jeho malí pacienti ho oslovovali *pan B.*

Pan B. byl vždycky rozcuchaný. V zimě nosil baloňák jako komisaři z některých detektivek a v létě příšerné směšné sandály. Kapsy měl plné lízátek a balonků. A s cízi lidmi se hlučně smál.

Po nehodě, která ho mohla připravit o život, si Pietro uvědomil, že kromě toho, že se na něj otec zvláště dívá, se mu taky obloukem vyhýbá. Pietrovi nešlo do hlavy, co ho to popadlo.

Od toho osudného prvního červencového pondělí ho v noci často slýchal, jak bloumá po chodbě před jeho pokojíčkem. Když v duchu spočítal jeho kroky, pochopil, že *pan B.* došel až ke dveřím. Pak ale nikdy nenašel odvahu vstoupit.

Pietro se snažil dovtípit, z jakého důvodu se k němu otec chová tak divně. Možná že i *pan B.*, stejně jako jeho kamarádi, by se ho rád zeptal, co cítil během těch třiceti vteřin, kdy byl mrtvý. Chtěl by slyšet, že po smrti něco existuje, nějaká naděje, která na nás všechny čeká na druhé straně. A možná jen toužil po nějaké odpovědi, která by utišila tu nepopsatelnou bolest, jež ho sužovala od chvíle, kdy přišel o manželku. Je těžké žít s takovým trápením, a přesto se snažit být tím nejveselejším mužem na světě, myslel si Pietro. A řekl si, že mu navykládá nějakou lež, jen aby měl jistotu, že se otec konečně upokojí. Jenže on se ho stále na nic neptal.

Poslední červencovou neděli bylo úmorné dusno a dospělí po obědě klimbali v chládku svých domovů. Jen ti nejmenší odolávali parnu, které jim rozhodně nedokázalo vzít chuť být spolu.

A tak mezi druhou a čtvrtou hodinou odpolední byly děti jedinými pány světa.

Stejně jako jeho vrstevníci necítil Pietro sebemenší potřebu spát, aby unikl vedru, ale noha v sádře ho přesto odsuzovala k nucenému odpočinku. Seděl u okna ve svém pokoji, o ruce položené na parapetu si opíral bradu a tvářil se zoufale. Díval se na své kamarády, kteří se pár metrů pod ním naháněli a snažili se jeden druhého chytit.

Hned po té nehodě rodiče ze sousedství svým dětem hru na voskáče zakázali. Prý je příliš nebezpečná. Jenže s postupem týdnů se na zákaz zapomnělo. A zapovězená kratochvíle si mezi letními radovánkami opět vydobyla své místo, aniž si na to někdo stěžoval nebo se zlobil.

Krutým žertem osudu bylo, že zahrada Gerberových byla pro zápas voskových panáčků s přeživšími dosud ideálním místem. Po tom, co se stalo Pietrovi, byl dům

definitivně ze hry. Ale co se týče exteriéru, labyrint z keřů ptačího zobu stejně jako kamenné lavice a okrasné rostliny stále nabízely dokonalé skryše.

Bez ohledu na to, jak se bude cítit jejich zraněný kamarád, až je uvidí řídit, se sedm zbylých členů party pustilo do hry. Byl mezi nimi dokonce i Carletto, kterému se pro jednou podařilo uniknout matčině dohledu a úkolům z matematiky. Scházel tedy pouze Pietro, jenž zakoušel mírnou závist spolu s nesnesitelnou nudou. Jedinou útechou mu bylo, že z té privilegované pozice měl na zápas, který se odehrával bez něj, optimální výhled.

Role prvního voskového panáčka připadla Dantovi a ten hned chytil Giovannona. Ale z Pietrova pohledu se ta scéna jevila v jiném světle: jeho mohutnému kamarádovi se nikdy nedařilo se pořádně schovat, a tak se nepříteli v podstatě vydal. Teď si oba vyměňovali informace o pravděpodobné skrýši ostatních účastníků: jak bylo pravidlem, dělali to jen pomocí pískání.

Pietro usoudil, že Deborah si našla vhodné útočiště za hromadou roští, které tam *pan B.* nahrabal při uklízení zahrady. I Iscio a Carletto byli dobře schovaní. Zato Ettore určitě chytí jako dalšího v pořadí. Pětiletý Zeno, který by v té hře měl mít teoreticky výhodu díky své drobné postavě, se ještě pořád nerozhodl, kam se schová, a zmateně pobíhal kolem ve svém oblíbeném fialovém dresu Batigola, kvůli kterému se nedal přehlédnout.

V prvních kolech hra obvykle probíhala celkem klidně. Pak, přesně v okamžiku, kdy počet voskáčů převýšil počet přeživších, se rozhořel boj a mohlo se přihodit téměř cokoli.

K přesile došlo, jakmile se k týmu voskáčů připojili i Ettore a Carletto. Potom vypátrali Deboru, ona se pokusila o útěk, ale nakonec ji chytili. Neměla šanci. Každé

polapení samozřejmě doprovázely záchvaty smíchu. A právě tenhle zvuk nemohoucího Pietra zraňoval nejvíce. Když nakonec chytili i Ischia, všichni si vyměnili ohromené pohledy.

Jak se zdálo, posledním přeživším byl Zeno Zanussi.

Nejmenší člen party už měl v minulosti tu čest vyslovit Arimo, ale jen proto, že ostatní mu občas dobrácky dopřáli radost z vítězství. A jeho by ani ve snu nenapadlo je podezírat, že ho nechali vyhrát.

Nikdy se mu však nepodařilo vydržet až do konce hry bez jejich pomoci.

Šestice kamarádů v zahradě začala pískat a dala tak najevo svou nevěřičnost. Zároveň se rozdělili, aby posledního přeživšího vypátrali. Dalo se čekat, že se nechá zlechtat až k slzám, než vysloví to kouzelné slovíčko, jež zápas ukončí a zruší pravidlo mlčení i hrozbu kruté smrti do tří dnů, pokud by se někdo před zazněním Arimo odvážil jen hlesnout.

Přestože byl Pietro ze zábavy vyloučen, dokázal mít na svém stanovišti za Zena radost.

Musel se schovat opravdu dobře, když ho voskáči nemohli najít. Minuty ubíhaly a šestice na zahradě věřila, že se každou chvíli odněkud vynoří: jeho fialový dres šampiona se k tomu triumfu, který ho čekal, dokonale hodil.

Jenže toho dusného odpoledne jedné obyčejné červenové neděle nikdo ještě netušil, že Zeno Zanussi už je vysvobodit nepřijde. A že ta klidná rekreační oblast se brzy bude hemžit auty s majáčky a lidmi v uniformách, kteří jim budou klást miliony otázek. Neuměli si představit, že v následujících dnech a týdnech budou skupiny dobrovolníků bez přestávky pročesávat lesy obklopující Porto Ercole. A že fotka jejich pětiletého kamaráda se dokonce objeví v televizi. Nevěděli, že v příští letech, u příležitosti

výročí zmizení, se ve vesnici bude sloužit mše s cílem poprosit Boha, aby rodičům a staršímu bratrovi alespoň prozradil, co se s chlapečkem stalo.

Zeno Zanussi řečený Batigol se už nikdy nevrátí do zahrady beznaděje ani nikam jinam, aby vyslovil Arimo. A jeho nejlepší kamarádi zůstanou v zajetí kletby hry na voskové panáčky. Navěky.

Všichni. Dokonce i Pietro Gerber.

23. února

„Tommi, nechceš mi znovu povědět o tom obrázku?“

„Vážně musím?“

„Ano, prosím tě.“

„Stalo se to o přestávce. Nešli jsme na dvůr, protože přšelo, a tak jsme zůstali na svačinu ve třídě spolu s paní učitelkou.“

„Byli tam všichni tví spolužáci, je to tak?“

„Federico a Gaia šli na záchod,“ opravil ho chlapec.

Pietro Gerber si ten zdánlivě irelevantní údaj poznamenal do notesu. Tommasovo upřesnění dokazovalo, že tu scénu, promítanou na plátno svých zavřených víček, vidí velice jasně.

Malý pacient byl do hypnózy zcela ponořený. Díval se očima myslí.

„Tak co se stalo?“ naléhal na něj terapeut, zatímco elektronický metronom dál udával přesný, uvolňující rytmus.

„Giulio na tabuli nakreslil žirafu, pak se otočil a řekl: ‚Tohle je Ginevra.‘“

„Protože Ginevra je hodně vysoká, že ano?“

„Je nejvyšší ze třídy,“ potvrdil malý pacient a dál se houpal v houpacím křesle. „Všichni jsme se smáli, protože to byla pravda. I paní učitelka se smála.“

„A Ginevra se urazila, že jste ji přirovnali k žirafě?“ zeptal se Gerber, který mezitím ze svého křesla pozorně sledoval sebemenší Tommasovu reakci.

„Ne, smála se spolu s námi.“

„A co se stalo pak?“

„Giulio kreslil dál: Luca byl tygr, Manuel gorila, Virginia byla zebra...“ Tommaso při vyjmenovávání spolužáků působil klidně.

Dětský psycholog si dál dělal poznámky: rychlé tahy plnicím perem na drsném papíře, elegantní jako seknutí fleretem. „A když přišla řada na tebe?“

Chlapeček se na okamžik zarazil. „Giulio řekl, že jsem pták.“

„Proč zrovna pták?“

„To nevím,“ přiznal hošík a otráveně se ušklíbl.

Gerber přestal psát a rukou, v níž držel pero, si zvedl brýle na čelo. „Být přirovnaný k ptákovi není špatné,“ řekl přesvědčeně. „Ptáci umějí létat: musí být krásné dívat se na svět z výšky, nemyslíš?“

„Ptáci kadí na lidi i na věci,“ opáčil chlapeček podrážděně. „A vůbec, já chtěl být lev,“ dodal s neskrývanou zlostí.

V sedmi letech byl takový přístup zcela přirozený a Gerber by té reakci nepřikládal příliš velkou váhu, kdyby v sobě neživil přesvědčení, že ve skutečnosti se za ní skrývá něco jiného. Protože když Tommaso říkal ta poslední slova, jeho tón se změnil: ztratil dětskou nevinnost a postupně nabyl záštiplnějších odstínů.

Tohle už nebyl hlas malého kluka.

Už o několik sezení dříve si psycholog začal všimát známek čehosi, co se v hloubi duše mladičkého pacienta zmítalo.

Na svůj věk byl až nepřirozeně vzteklý.

Nebyl to první takový případ, s nímž se Gerber setkal. Svědkem něčeho podobného byl již dříve. A vůbec se mu to nezamlouvalo.

Ordinace v podkroví starého paláce, pár kroků od náměstí Signorie, představovala teplé a přívětivé lůno pro děti, které se střídaly v tomtéž houpacím křesle, kde teď byl zpola natažený Tommaso. Oheň plápolající v krbu, dřevěné trámy, veliká knihovna, červený koberec posetý hračkami, papíry a pastelkami: bylo to dokonalé místo, kde si nechat vyprávět pěknou pohádku. Akorát že v té místnosti se vyprávěči stávaly děti a jejich příběhy se mnohdy hemžily skrytými příšerami a občas neměly šťastný konec.

Kromě Pietra Gerbera byli přítomní další němí diváci. Plyšáci, panenky a akční figurky maskovali čočky videokamer, které nahrávaly sezení.

Potom co hypnotizér pomocí metronomu nebo jiné relaxační techniky přiměl malé pacienty ponořit se do vlastního nitra, vedl je prostřednictvím svého hlasu a pečlivě volil slova, aby se neustále cítili chráněni a v bezpečí.

„Chtěl bys být lev,“ prohlásil a zopakoval tak Tommasovo přání.

„Ano, přesně tak.“

„A jak se cítíš ohledně toho, že jsi pták?“

Pacient o tom nepotřeboval dlouho přemýšlet. „Naštvaný,“ řekl. Tvář se mu zkroutila do hněvivého úšklebku a on sevřel pěsti.

„Jsi naštvaný na svého spolužáka Giulia?“ provokoval ho dál Gerber.

„Ano.“

„Chtěl bys, aby dostal trest nebo aby mu paní učitelka vynadala?“

„Giulio musí umřít,“ prohlásil chlapec bez váhání.

Hypnotizér nechal uplynout několik vteřin, než se znovu ozval. „Nepřipadá ti to trochu přehnané? Koneckonců, mně se nezdá, že by tvůj spolužák udělal něco vážného.“

Tentokrát chlapec neodpověděl.

O měsíc dříve se Tommasovi rodiče obrátili na Pietra Gerbera, protože se syn neustále počurával do postele. Obvykle se takový problém vyřeší během několika sezení. Jenomže tentokrát si psycholog hned po tom prvním uvědomil, že tu nehraje ještě něco. V hypnóze se u chlapce projevila netušená potlačovaná agresivita, která stále častěji vedla k nepřátelským prohlášením podobným tomu, jež právě pronesl na adresu spolužáka. Všechna měla malicherné, často dětinské příčiny. Gerber se zeptal chlapcových rodičů, jestli se náhodou v sousedství neobjevil vandalismus bez zjevného viníka nebo jestli v poslední době nedošlo k nehodám v jejich domácnosti. Tommasův otec potvrdil, že kolem vilky na předměstí Florencie, kde bydleli, našel pozůstatky ohořelého smetí nebo kroví. Pak dodal, že u nich v garáži byl založen požár, který se naštěstí okamžitě podařilo uhasit. Muž nechápal, jak ty události mohou souviset s faktem, že se jeho sedmiletý syn dosud počurává. Ostatně, jak by si to mohl vysvětlit?

Tyhle signály dokázal interpretovat pouze odborník. Noční pomočování a pyromanie byly symptomy.

Pak se Gerber zeptal, jestli mají nějaká zvířata, a odpověď zněla, že Tommiho sestřička mívala akvário se zlatými rybičkami, ale jelikož obvykle nepřežily déle než týden, přestali je kupovat.

Terapeut ta data sesbíral, aby začal skládat klinický obraz, ale zatím si diagnózou nebyl jistý, a tak zariskoval: „Tommi, to ty jsi zabil rybičky svojí sestry?“

„Ano,“ odpověděl bez okolků chlapec v hypnóze.

„A proč jsi to udělal?“

„To nevím,“ připustil bezelstně.

Jenže Gerber si byl jistý, že lže: chlapec to věděl moc dobře, ale přestože stav transu napomáhal uvolnění zábran, jeho psychika tu informaci zadržovala. Jak se zdálo, Tommi stále ovládal schopnost klamat a předstírat. „Jak jsi ty rybičky zabil? Chceš mi o tom vyprávět?“

„Strčil jsem ruku do vody a vzal jsem je do dlaně,“ řekl skoro arogantně. „Klouzaly, ale já je nesměl moc zmáčknout.“

„Proč ne?“

„Protože jinak by si toho všimli...“

„Kdo? Tví rodiče?“

„Jo, máma s tátou nesmějí zjistit, že jsem to byl já. A tak jsem držel rybičku v ruce a díval jsem se na ni, dokud se nepřestala hýbat.“

Gerber si poznamenal do notesu:

*Čin předem plánuje: pozorně zvažuje rizika
a promýšlí způsoby, jak se zbavit důkazů
a předejít pravděpodobným následkům.*

„Jak ses cítil, když jsi viděl, že ti ta rybička umírá v ruce?“

Přestože se chlapec stále nehýbal, dech se mu zrychlil a zornice pod očními víčky zběsile zakmitaly. Gerber věděl, co ty reakce znamenají, řeč těla byla jednoznačná. Vzrušení.

„Nebylo ti té ubohé rybičky líto?“ naléhal na něj.

„Ne,“ řekl Tommaso a spolkl sliny, kterých měl plnou pusou. „Líbilo se mi se na ni dívat.“

Psycholog napsal:

Chybějící empatie, sadismus.

Gerber notes s černými deskami zavřel a položil si ho do klína: zanedlouho se sešitek vrátí na své místo v soukromém archivu, mezi záznamy ostatních pacientů. Psycholog si schovával i ty nejstarší notesy, stejně jako to před ním dělal jeho otec.

Zadíval se na malého Tommiho s pocitem frustrace. Občas se i v té nejnevinnější bytosti skrývá potenciálně zlá povaha. Nikdo z klinického prostředí ještě nevysvětlil, jak je to možné, ale v tom klukovi se zmítala nějaká temná entita.

Jiný Tommi, který čekal jen na příležitost se projevit.

„Ty bys nikdy neublížil svojí sestřičce, že ne, Tommaso?“ zeptal se doktor Gerber, byť předem věděl, že ať bude odpověď jakákoli, on jí každopádně nebude moct věřit.

„Já svojí sestřičce nikdy neublížím,“ prohlásil chlapec. Ale jeho svolný tón budil podezření, že pouze zopakoval, co ten dospělý chtěl slyšet.

Hypnotizér zvažoval, co dělat. Nebylo to snadné rozhodnutí. Bude muset Tommasa podrobit ne zrovna ortodoxní proceduře, ležící za hranicemi profesní deontologie. Ale takhle aspoň tomu klukovi bude mít co nabídnout.

Pan B. tomu říkal nový začátek.

„Já ti věřím, Tommi,“ řekl ohledně toho tvrzení o sestřičce. Nezáleželo na tom, že Gerberovo prohlášení neodpovídá tomu, co si myslí. Chtěl chlapečka jen uklidnit, mimo jiné proto, že už se rozhodl. „Teď ti ale musím prozradit tajemství.“

„Jaké tajemství?“ zeptal se chlapec zvědavě.

„Ty zlaté rybičky jsi nezabil ty.“

„Ne?“ zeptal se Tommaso ohromeně.

„Ve skutečnosti se to nikdy nestalo. Byl to jen sen.“

„Sen?“ Byl skeptický.

„Ošklivý sen,“ potvrdil Gerber nepravdivě. „Proto ti teď vysvětlím, co uděláme: pomůžu ti na něj zapomenout.“

Tommi nijak nezareagoval.

Praktika vymazání paměti v hypnóze byla mezi psychology zakázaná: někteří ji považovali za eticky nevhodnou, jelikož byla ve vážném rozporu s pacientovou vůlí.

Hypnotizér ovšem usoudil, že nemá co ztratit. A vzhledem k situaci ani Tommaso.

A jelikož by ta epizoda se zlatými rybičkami mohla podnítit další násilné chování, bylo správné ji odstranit.

„Jestli jsi to pochopil, zopakuj, co jsem právě řekl,“ vyzval ho Gerber.

„Musím zapomenout, že jsem ublížil zlatým rybičkám,“ oznámil svědomitě chlapeček.

„Správně, přesně to se stane.“

Doufal, že odstranění jedné události vyvolá v Tommiho mysli řetězovou reakci a změni směr myšlenkových pochodů, které ho dovedly k vraždě těch nebohých rybiček.

Hypnotizér nemohl jeho instinkty zcela potlačit, ale mohl je ještě zbrzdit a zahnat je zpátky do hlubin psychiky, kde vznikají ty nejhorší lidské pudy.

„Teď spolu budeme odpočítávat od čísla deset,“ prohlásil Gerber. „Pak se stane totéž, jako když se ráno budíš ve své posteli: otevřeš oči a ten ošklivý sen bude pryč.“

„Pryč,“ zopakoval pacient.

Na konci odpočtu chlapeček otevřel oči a otočil se k němu. „Tak jak mi to šlo?“ zeptal se. Dychtil zjistit, jestli se dočká nějaké pochvaly. Nic z toho, co se v hypnóze odehrálo, si nepamatoval.

„Šlo ti to výborně,“ potvrdil hypnotizér a Tommi ukázal zářivý bezzubý úsměv. Jeho mysl je dosud tvárná, řekl si Gerber. Podchytili jsme to včas, snažil se přesvědčit sám sebe. Protože Tommaso byl miloučký chlapeček a to, co se mu dělo, bylo vážně kruté.

Malý pacient vstal z houpacího křesla a z věšáku u dveří si vzal sportovní vak a větrovku. Působil bezstarostně.

Zatímco stál zády, psycholog se ho znovu zeptal: „Ty bys nikdy neublížil svojí sestřičce, že ne, Tommaso?“

Chlapeček ohromeně vykulil oči. „Ne, nikdy,“ řekl s oči-vidným přesvědčením.

Tommaso byl momentálně jeho jediný pacient. Ale nikoli proto, že by to tak Pietro Gerber chtěl.

Nebylo tomu tak dávno, co se psycholog ve svém oboru těšil velkému uznání. Kromě soukromé praxe působil i jako poradce soudu pro mladistvé a bývaly mu svěřovány ty nejchoulostivější případy. Ale teď už se na něho nikdo neobracel. Nikdo už nebyl ochotný mu věřit. Začaly se o něm šířit zvěsti. Říkalo se, že se „zhroutil“, že už není schopný provozovat praxi. Přestože si jméno Gerber v profesním prostředí dosud uchovávalo jistou prestiž, jeho současná reputace byla zkažená, jako něco živého, co zničehonic začne hnít. Jenže k tomu nedošlo zničehonic, nýbrž postupně.

Po případu Pohádkáře už Gerber nebyl jako dřív. A všichni si toho všimli.

Touto přezdívkou nazýval svého úhlavního nepřítele, o němž nic nevěděl; znal pouze tři mizerné iniciály jeho jména.

A. D. V.

Mysl chlapce, kterého nedokázal zachránit, v duchu označil za „dům bez vzpomínek“. A myšlenka na jeho největší selhání coby terapeuta ho začala pronásledovat.

Ve skutečnosti první známky svého úpadku nezaznamenal. Všechno to začalo tkaničkou u boty, která se jednoho

dne přetrhla. Stále si vzpomínal na ono ráno před šesti měsíci, kdy mu při zavazování clarksek před odchodem z bytu zůstal ten kus šňůrky v ruce. Pár vteřin si ho prohlížel s pocitem nevýslovné bezmoci. Ve skutečnosti o nic nešlo, ale jemu to v tu chvíli připadalo jako nepřekonatelný problém.

Konec světa vždycky začíná zaskřípáním, říkával s oblibou *pan B.*

Toho dne to Gerber vyřešil tak, že nechal dvě horní dírký na botě volné, a pak šel ven a slíbil si, že při nejbližší příležitosti tkaničku vymění. Ale neudělal to.

Měsíce plynuly a v jeho levé clarksce byla dosud utržená tkanička.

Od té chvíle o sebe Gerber přestal pečovat. A brzy se přidaly čím dál rozcuchanější vlasy a neupravené vousy. Celkový obraz dotvářelo vždy pomačkané nebo špinavé oblečení, prošoupané lokty svetrů a roztřepené manžety a límečky košil. A také osobní hygiena začala pokulhávat. Pořád ještě to byl hezký muž, ale zdálo se, že kouzlo jeho osobnosti, které ho vždy chránilo před soudy ostatních, už nefunguje. A navíc – což bylo nejhorší – to vypadalo, že si Gerber vůbec neuvědomuje, co se s ním děje. Kolem něj se vytvořila jakási nepropustná gumová bublina, která od něj držela lidi dál, jako by je odrážela.

Pravdou bylo, že zatímco se utápěl v lenosti, ztratil chuť dělat psychologa. A nedostatek zájmu se reflektoval v jeho vzhledu. Teď už si své zanedbanosti ani nevšímal. Už si nebyl ničím jistý. Během těch měsíců bez jediného pacienta mohl všechnen čas věnovat tomu, aby se trápil případem Pohádkáře. A výčitky vystřídalapatie.

Z toho důvodu neměl skrupule použít na Tommasa zakázanou proceduru, jako je vymazání paměti.

Sezení skončilo po páté hodině odpolední a nedlouho poté čekala Gerbera schůzka mimo ordinaci, kterou rozhodně nesměl zmeškat.

Doprovodil Tommasa ke dveřím. V čekárně byl chlapecův otec, a jakmile je uviděl, vstal z křesílka, v němž už přibližně hodinu seděl, a ihned vyhledal psychologův pohled. V jeho očích se skrývala němá otázka.

„Všechno je v pořádku,“ zalhal Gerber, než muž stihl promluvit. „Terapie se ubírá správným směrem,“ dodal a pohladil Tommiho po hlavě; ten se odtáhl a popadl banán z košíku s ovocem, které měli malí pacienti k dispozici.

Fakt, že byl Tommaso jediný, kdo mu zbyl, nepředstavoval pro psychologa pádný důvod k tomu, aby tuhle tradici přestal dodržovat.

„Uvidíme se za čtrnáct dní,“ řekl mu a doufal, že vztek, který v sobě potají chová, zůstane bezpečně uzavřený ve vězení jeho mladé psýchy.

Zakrátko Tommi spolu s otcem opustil podkroví.

Gerber se vrátil do ordinace a podíval se, kolik je hodin. Přemítal, jestli schůzku stihne a jestli osoba, s níž se měl zanedlouho sejít v kavárně Paszkowski, bude tolerovat mírné zpoždění. Ani nevěděl, jak vypadá. Podle pokynů, jež obdržel, měl dotyčného poznat podle toho, že na stůl položí kapesní hodinky.

Psycholog se nemohl dočkat, až se s ním setká.

Zatímco spěšně hasil oheň v krbu, zhasínal světla a zavíral okenice, červená žárovka na stropě, připojená ke knoflíku na stěně v čekárně, se několikrát rozsvítila a zase zhasla.

Ten tichý signál sloužil k tomu, aby oznámil něčí příchod, aniž by narušil probíhající sezení.